

राजविराज दैनिक

वर्ष ३३ अंक ४१ २०८० साल भदौ २० गते बुधवार (6 Sep. 2023 Wednesday) मूल्य रु. ५/-

Log in : rajvirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : बरमभियाको पेडा: नाम होस्.. ३ पृष्ठमा : जलस्रोतको बहुउपयोगितासम्बन्धी ... ३ पृष्ठमाअमेरिकी प्रथम महिला...

कर्तव्य ज्यान तथा डाका मुद्दामा प्रदेशसभा सदस्य यादव कारागार चलान

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १९ भदौ । कर्तव्य ज्यान तथा डाका मुद्दामा मधेश प्रदेशसभा सदस्य अनिरुद्ध प्रसाद सिंह यादव मंगलबार पूर्पक्षका लागि कारागार चलान भएका छन् । सप्तरी जिल्ला अदालतका न्यायाधिश डा. राजेन्द्र कुमार

“२०६४ साल असार ९ गते माओवादी नेता गोविन्द चौधरीको हत्या घटनामा संलग्न रहेको अभियोगमा अधिल्लो दिन राजविराजबाट पक्राउ परेका प्रदेशसभा सदस्य यादवलाई राजविराज कारागार चलान गरिएको प्रहरी उपरिक्षक नरेन्द्र कुमार कार्कीले जानकारी दिएका छन् ।”

माओवादी नेता गोविन्द चौधरीको हत्या घटनामा संलग्न रहेको अभियोगमा

सप्तरीको प्रदेशसभा क्षेत्र नं. ४ को २ बाट स्वतन्त्र उम्मेदवार बनी निर्वाचित

मधेश प्रदेशसभा सदस्य अनिरुद्ध प्रसाद सिंह यादव

- २०७१ चैत ११ गते सप्तरी जिल्ला अदालतका न्यायाधिश दुर्गाप्रसाद हुंगेलको इजलाशले यादवलाई ४ वर्षको कैद सजाय
- २०७५ भदौ ९ गते उच्च अदालत जनकपुर राजविराजको इजलाशका न्यायाधिशद्वय नारायण प्रसाद श्रेष्ठ र शेखरचन्द्र अर्यालको संयुक्त इजलाशले जिल्लाकै फैसलालाई सदर
- २०७८ साल पुस १३ गते सर्वोच्च अदालतका न्यायाधिशद्वय प्रकाशमान सिंह राउत र बमकुमार श्रेष्ठको संयुक्त इजलाशले पनि जिल्ला र उच्च अदालतको फैसलालाई सदर

आचार्यको इजलाशले उक्त मुद्दामा सुनुवाई गर्दै प्रदेशसभा सदस्य यादवलाई पूर्पक्षका लागि कारागार पठाउने आदेश दिएको हो । २०६४ साल असार ९ गते

अधिल्लो दिन राजविराजबाट पक्राउ परेका प्रदेशसभा सदस्य यादवलाई राजविराज कारागार चलान गरिएको प्रहरी उपरिक्षक नरेन्द्र कुमार कार्कीले जानकारी दिएका छन् ।

भएका यादवसहित ९ जना उक्त मुद्दामा आरोपीत थिए । आरोपित मध्ये ८ जनाको फैसला भएपनि उनी माथीको यो मुद्दा मुलतविमा थियो । त्यती बेलाको आदेशमा

यादवलाई पक्राउ गरि मुलतविमा राखी अनुसन्धान गर्न उल्लेख थियो । सप्तरी जिल्ला अदालतका

न्यायाधिश दुर्गाप्रसाद हुंगेलको इजलाशले यादवलाई २०७१ चैत ११ गते ४ वर्षको कैद सजाय हुने फैसला गरेको

थियो । उच्च अदालत जनकपुर राजविराजको इजलाशका न्यायाधिशद्वय नारायण प्रसाद श्रेष्ठ र शेखरचन्द्र अर्यालको २०७५ भदौ ९ गतेको संयुक्त इजलाशले पनि जिल्लाकै फैसलालाई सदर गरेको थियो । २०७८ साल पुस १३ गते सर्वोच्च अदालतका न्यायाधिशद्वय प्रकाशमान सिंह राउत र बमकुमार श्रेष्ठको संयुक्त इजलाशले पनि जिल्ला र उच्च अदालतको फैसलालाई सदर गरेको थियो ।

मृतकका दिदी धनगढी गाविस ३ की रीताकुमारी चौधरीले जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीमा २०६४ असार १४ गते सिंहसमेत नौ जनामाथि किटानी उजुरी दिएकी थिइन् । सप्तरीको साविक खोक्सरप्रवाहा गाविस १ का ३२ वर्षीय माओवादी नेता दिपु भनिने गोविन्द चौधरीको २०६४ साल असार ९ गते साविकको वोदेवसाईन गाविस ४ बाट अपहरण गरी सोही दिन नेइडा गाविस ५ वैरिया टोलमा पाँचवटा गोली हानी हत्या गरिएको जाहेरीमा उल्लेख छ ।

विष्णुपुरका अध्यक्ष, लेखापालसहित तीन जना विरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा दायर

पानी पटाउने क्रममा करेन्ट लागेर बृद्धको मृत्यु

विष्णुपुर गाउँपालिकाका निलम्बित अध्यक्ष उमेश प्रसाद यादव

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १९ भदौ । सप्तरीको विष्णुपुर गाउँपालिकाका अध्यक्ष, लेखापाल र एमआइएस अपरेटर विरुद्ध मंगलबार अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले विशेष अदालतमा आरोप पत्र दायर गरेको छ । सोलार बत्ति जडान कार्यको भुक्तानी दिने क्रममा घुस लिएको भन्दै अख्तियारले पालिका अध्यक्ष उमेश प्रसाद

यादव, लेखापाल टेकनारायण यादव र एमआइएस अपरेटर विरेन्द्र कुमार यादव विरुद्ध विशेष अदालतमा आरोपपत्र दायर भएको अख्तियारका प्रवक्ता भोला दाहालले जानकारी दिएका छन् । गाउँपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा भएको सोलार बत्ति जडान कार्य सम्पन्न भएपछि अन्तिम भुक्तानी दिने क्रममा अध्यक्ष, लेखापाल र एमआइएस

अपरेटरको मिलोमतो र योजनामा दुई लाख नगद र तीन लाखको चेक घुसवापत लिएको पाइएकाले

प्रतिवेदनसहित आरोपपत्र दायर गरिएको हो । तीनै जनामाथी भ्रष्टाचार बाँकी तीन पृष्ठमा

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १९ भदौ । सप्तरी जिल्लाको रुपनी गाउँपालिकामा आइतवार खेतमा मोटरबाट पानी पटाउने क्रममा करेन्ट लागेर एक

बृद्धको मृत्यु भएको छ । बडा नं. २ हरिरहवा बस्ने ६५ वर्षीय राजेन्द्र प्रसाद चौधरीको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाँकी तीन पृष्ठमा

डेङ्गीबाट बचौं

- उच्च ज्वरो आउनु ।
- जोर्नी र मांशपेशीहरूमा असह्य पीडा हुनु ।
- आँखाको गोडी दुख्नु ।
- अत्याधिक टाउको दुख्नु ।
- शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु ।
- वाकवाकी लाग्नु वा वान्ता हुनु ।

यस्ता लक्षणहरू देखापरेमा डेङ्गी हुन सक्छ । तत्काल चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

अन्य सरसफाईमा पनि ध्यान पुगोस्

राजविराजमा विगतका दिन भन्दा हाल केही बढी नै सरसफाई भएको देखिन्छ। यद्पी यो सरसफाईप्रति अझ बढी ध्यान दिनुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ। सरसफाई भन्ने बित्तिकै सडक र नालाको सफाई मात्र बुझ्ने गरिन्छ। यस बाहेक अन्य पनि हुन्छ। सडक जाम खोलाउने, सडक छेउका पेटी अतिक्रमण हटाउनु पर्ने, सार्वजनिक स्थान शौच निषेधित क्षेत्र लगायतका। यस बाहेक भौतिक पूर्वाधारको काम भइरहँदा फोहर मैलाको उचित प्रबन्ध हुनुपर्ने, ती कार्यबाट हुने फोहर मैलालाई व्यवस्थापन गर्ने पनि सरसफाईमै पर्दछ।

तर, राजविराज नगर क्षेत्रमा नियमित सफाई हुँदा पनि जनचेतनाको अभावले पूर्ण सफाई भएको देखिन्छ। यसरी भौतिक पूर्वाधारका कामहरू सडक तथा नाला निर्माण र सडक मरमतका कामहरू भइरहँदा फोहर व्यवस्था गर्न नसक्नु नगरपालिकाको उदासिनता देखिन्छ। एकातिर नयाँ भौतिक निर्माणका कार्यहरू हुनु र अर्कोतिर सरसफाईप्रति वेवास्ता गरिनु पक्कै पनि हेलचक्राई गरिएको देखिन्छ।

माथी उल्लेखित कार्यहरूलाई कार्यान्वयन गर्न सकिने पक्कै पनि नगर क्षेत्र सफा हुनेछ। तसर्थ दैनिकी सरसफाईका कार्यलाई निरन्तरता दिँदै नगरपालिकाले अन्य सरसफाईका कार्यप्रति पनि गम्भीरतापूर्वक ध्यान दिनु उत्तिकै जरुरी छ।

बरमभियाको पेडा: नाम होस् तर बदनाम नहोस्

जनकपुरधाम, १९ भदौ (रासस)। 'आमै एउटै व्यक्तिका यति धेरै पसल' जो कोही एक छिन् त अल्मलिन्छन् नै। जसरी पहिलो पटक बरमभिया पुग्दा हामी पनि अल्मलियो। लहरै रहेका सयभन्दा बढी पसल तर नाम उस्तैउस्तै। 'बुढो बाजेको पेडा पसल', 'असली बुढो बाजेको पेडा भण्डार', 'असली बुढो वैद्यनाथ बाजेको पेडा पसल', 'उही पुरानो वैद्यनाथ बाजेको पेडा पसल', 'वैद्यनाथ बाजेको पेडा भण्डार', 'वैद्यनाथ बाबाको पेडा पसल', 'श्री वैद्यनाथ साहको पेडा भण्डार' यस्तैयस्तै पसल अनेक तर नाम एक।

अगाडि होस् या पछाडि 'वैद्यनाथ बाजे' हरेक पसलको साभा पहिचान हो। त्यो देखेर एकछिन् त जो कोही अलमलमा पर्छन्। त्यस्तै अलमलमा हुनुहुन्छ्यो, काठमाडौँबाट इलाम जाँदै गरेकी रोशनी राई। "वैद्यनाथ बाजे को हुन् ? सबै पसल उहाँकै हुन्", स्थानीय एक व्यापारीलाई राईले सोच्दै हुनुहुन्छ्यो।

जवाफ आयो, "हैन।", "अनि वैद्यनाथ बाजे को त ?" जवाफमा पसले भन्दै हुनुहुन्छ्यो, "यस ठाउँमा पेडा व्यापार सुरु गर्ने मान्छे।"

रोशनीले मात्रै होइन, पूर्व-पश्चिम राजमार्ग हुँदै यात्रा गर्ने सप्तरीको कञ्चनरूप नगरपालिका-२ बरमभिया पुगेका वा सो सडक भएर यात्रा गर्नेहरूको मनमा यस्तै जिज्ञासा जागो रहेछ। लहरै रहेका यी पसलहरूले मन लोभ्याउँछन्। गाडी नरोकेर धेरै पाइन्छ। अनि कुरौनी र पेडा कियो। पसल अगाडि टक्क रोकियो र तस्वर लियो। यस्तै दृश्य देखिन्छन् यहाँ। स्थानीय अभिषेक साह भन्दै हुनुहुन्छ्यो, "सबैले सोच्छन् पसल अनेक तर नाम एउटै कसरी ? जवाफ त पाउँछन् तर असली वैद्यनाथ बाजेको पेडा पसल पहिचान गर्ने हम्महम्म हुन्छ।" 'बरमभियाको पेडा' धेरै नेपालीले सुनेकै नाम हो। मधेश प्रदेशको पूर्वी सिमाना पूर्व-पश्चिम राजमार्गअन्तर्गत सप्तरीको कञ्चनरूप नगरपालिका-२ मा अवस्थित बरमभिया यही 'पेडा' का कारण चर्चामा छ। तर यहाँ पहिलो

पटक आउनेहरू भने राजमार्गको दुवै किनारमा खुलेका पसलहरूको मिल्दोजुल्दो नामले वैद्यनाथ बाजेको असली पेडा पसल खोज्न अलमलिन्छन्।

"धेरै जना वैद्यनाथ बाजेको पेडा पसल चाहँदै आउँछन्, कतिपय वैद्यनाथ बाजेलाई नै खोज्न आइपुग्छन्", विगत २० वर्षदेखि तीनै वैद्यनाथ साहको पसलमा काम गर्नुभएका कालिगड गोविन्द साहले भन्नुभयो, "बाजे नदेखेपछि खिन्न मान्नुहुन्छ। देख पाएको भए कति राम्रो हुन्छ्यो भनेर पछुताउनुहुन्छ। के गर्नु ! देवले खोसेर लगिसक्यो।" 'पेडा भनेकै वैद्यनाथको'

वैद्यनाथ साह बरमभियामा पेडाको 'ब्रान्ड' स्थापित गर्ने व्यक्ति हुनुहुन्छ। सुरुमा उहाँका बुबा अक्कल साहले गाउँमै चिया पसल सुरु गर्नुभएको थियो। त्यही पसलमा छोरा वैजनाथले पनि सघाउनुहुन्छ्यो। एकपटक उहाँ कामको सिलसिलामा भारततिर जानुभयो। त्यही बेला दूधबाट चियाबाहेक कराउनी र पेडा बनाउन सकिन्छ भनेर थाहा पाउनुभयो। "हामीलाई सुनाउनुभएअनुसार भारत भ्रमणमा जाँदा पेडाबारे थाहा पाएर फर्केपछि चिया पसलमा आउने दूधबाट कुराउनी र पेडा बनाउन थाल्नुभएको थियो। विसं २०१५/१६ तिर त्यसलाई व्यावसायिक रूप दिनुभएको हो", हाल बाजेको विडो थामिरहेका नाति विवेक साहले भन्नुभयो, "चिया पसल हाम्रो बुढो हजुरबुवाले धेरै पहिलेदेखि नै चलाइरहनुभएको थियो। बाजेले त्यसैमा पेडाको व्यापार गर्न अगाडि टक्क रोकियो र तस्वर लियो। यस्तै दृश्य देखिन्छन् यहाँ।" समय क्रममा स्थानीयमा पेडाप्रतिको रुचि बढ्दै गयो। राजमार्गमा आवतजावत बाक्लिएपछि बरमभियाको पेडाको महिमा पूर्व-पश्चिम यात्रा गर्नेहरूसँगै देशभर पुग्यो। पसल थपिए, बजार बढ्दै गयो। वैजनाथ बाजे र बरमभियाको पेडा एक चर्चित 'ब्रान्ड' बन्यो। "पसल खोलेर बसेका अधिकांशले बाजेबाटै काम सिकेका हुन् तर नाम फरक राखे

पनि त हुन्छ्यो। अहिले त हाम्रो पसल नै ओभरलमा पर्ने गरी ठूलाठूला अक्षरमा नाम लेखेका छन्। यसले ग्राहकहरूलाई अल्मल्याउने काम भएको छ", विवेकको गुनासो छ, "नामले मात्रै त व्यापार चल्ने होइन, बरु ग्राहकहरू अलमलमा पर्छन्। अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा बढ्छ।"

'पेडा भनेकै वैद्यनाथ बाजेको' भन्ने भाष्य स्थापित गर्नुभएका साह अहिले हामीमाझ हुनुहुन्छ। उहाँले ११ वर्षअघि २०६९ साउन १८ गते देहत्याग गरिसकनुभयो। त्यसपछि पसलको नाममा वैद्यनाथ भुण्ड्याउने चलन भनै बढेको छ।

बाजेको देहावसानपछि दुई छोराहरूले कान्छोतर्फका जेठो नाति विवेकले व्यापार सम्हालिरहनुभएको छ। विवेकको हाडवेयर पसल पनि छ तर पेडा पसलमा बस्नुको आनन्द नै छुट्टै हुने उहाँको अनुभव छ। भन्नुहुन्छ, "पूर्वमेचीदेखि पश्चिम महाकालीका मान्छेहरू आउँछन्। तीमध्ये पहिलो पटक आएका धेरै जना अरुलाई सोच्दैसोच्दै पसलमा आइपुग्छन्। बाजे, पेडा, आमदानी, छयापछयाप्ती खुलेका पसलबारे बुझ्न खोज्छन्। त्यसैले व्यापार र चिनजान दुवै हुन्छ, यसैमा आनन्द लाग्छ।"

साहलाई आफ्नो बाजेको नाममा ठूलाठूला होर्डिङबोर्डसहित खुलेका पसलहरू देखा आनन्द लाग्छ तर जब ग्राहकले तपाईंको पसल खोज्नै मुस्कल भयो भनेर सुनाउँछन् तब नरमाइलो लाग्छ। "कहिलेकाही आफैँ पनि बाहिर निस्केर हेर्छु मेरै पसल विसाउने गरी बाजेको नाममा पसल खुलेका छन्। बाजेको निधनपछि त नाम मात्रै होइन 'असली पेडा पसल' आफ्नै हो भने जसरी बोर्डमा बाजेको तस्वीर पनि राख्न थालियो", उहाँले सुनाउनुभयो, "अहिले भने हामीले पसल अगाडि बाजेको शालिक निर्माण गरेका छौं। त्यसले पसल पहिचानमा केही सहज त भएको छ तर फेरि त्यही पनि नक्कल गर्लान कि भन्ने पीर छ।"

एक व्यक्तिले एउटा पसलबाट सुरु गर्नुभएको पेडा व्यापार अहिले एक सयभन्दा बढीले सुरु गर्नुभएको छ। ती पसलहरूमा सयौंले रोजगारी र स्थानीय दूध उत्पादक किसानले बजार पाएका छन्। संस्थापक वैद्यनाथ बाजेको पसलमा मात्रै दैनिक पाँच सय लिटरसम्म दूधको खपत हुने गरेको छ। यहाँ सप्तरी, सिरहा, सुनसरीलगायतका जिल्लाबाट दूध सङ्कलन हुने गरेको स्थानीय व्यापारीहरूको भनाइ छ।

बाजेको चिन्ता
बरमभियामा वैद्यनाथ बाजेको नामबिनाका पसल सायदै छन्। तिनै पसलको नाममा भइरहेको व्यापारले सयौं परिवारको रोजीरोटी चलिरेहेको छ। उहाँ जीवितै हुँदा चलेको यो चलन उहाँको अनुपस्थितिमा अहिले भनै बढेको छ। पाँच वर्षअघि व्यापार सुरु गर्नुभएका जन्त मन्सुरीले पनि वैद्यनाथ बाजेको नाम राखेर पसल सुरु गर्नुभएको छ। "सबैले पसलको बोर्डमा वैद्यनाथ बाजेको नाम ठूलाठूला अक्षरमा लेख्नुभएको छ। मैले मात्रै उहाँको नाम छुटाएमा अपमान गरेको जस्तो होला भनेर राखेको हो", मन्सुरीले भन्नुभयो, "अरु स्वार्थ त के हुन्छ्यो र ? नामले मात्रै व्यापार चल्ने होइन।"

वैद्यनाथ बाजेले देखाएको बाटो पछ्याउँदा अहिले आफ्नै देशमा केही गरेर खान सकिएको मनसुरीको कथन छ। आफू मात्रै

होइन अरु तीन जनालाई काम दिएर उहाँहरूको घरमा पनि चुल्हो बाल्ने काम यही पसलबाट भएको मन्सुरीले बताउनुभयो। "अहिले बेमौसममा पनि एक सय २० लिटर दूध किन्छौं तर सिजनमा त तीन सय लिटरसम्म किन्नुपर्छ। सोच्नुस् त त्यसमा कतिको परिश्रम र रोजिरोटी जोडिएको छ", मन्सुरीले भन्नुभयो, "स्थानीयस्तरमा रोजगारी सिर्जना गरिरहेका हामीलाई प्रोत्साहन गर्नुको सट्टा हतोत्साहित गरिन्छ। मिसावट हुन्छ भनेर हल्ला फैलाइन्छ, सबैको जिम्मा लिन सकिँदैन तर हामीले इमान्दारितापूर्वक आफ्नो कर्म गरिरहेका छौं। नभए गुणस्तर नाप्ने निकायहरू पनि छन्, परीक्षण गरे पनि भयो। किन बदनाम गराउनु !"

विवेक साहका अनुसार वैद्यनाथ बाजे जीवित हुँदा पनि यस्तै हल्ला चल्थ्यो। त्यसैकारण एकपटक आफ्नो नामको दुरुपयोग हुने चिन्ताले बाजेले स्थानीय प्रशासनमा लिखित निवेदनसहित आफ्नो नाम हटाउन र नयाँ खोलेलाई नाम राख्न नदिन आग्रह गर्नुभयो। प्रशासनबाट हुबहु नाम नभएकाले केही गर्न नसकिने जवाफ पाएपछि त्यो प्रचलन राकिएन, बरु निरन्तर बढिरहेको छ। "हरेक पसलमा बाजेको नामहुनु हाम्रो लागि पनि गौरव र उहाँको योगदानको सम्मान पनि हो तर बाजेलाई एउटै चिन्ता थियो कि कतै आफ्नो नाम बदनाम हुने त होइन ? अहिले हामीलाई पनि त्यही चिन्ता छ", विवेकले भन्नुभयो।

बेलाबखत पेडामा पीठो तथा विस्कट मिसाइएको, धेरैदिनको बासी पेडा बेचेको जस्ता हल्ला नसुनिएका होइनन्। यस्तो सुन्दा कालिगड डोमी साहको मन कटकक खान्छ। "यही व्यवसायबाट हामी सबैको चुल्हो बलेको छ। बरमभियाको पेडा भनेर नेपाल र भारतमा समेत इज्जत छ। बीसौं वर्ष यसैमा बिताएका छौं। नराम्रो सुनेपछि त मन खिन्न भइहाल्छ नि", डोमीले मनको बह पोख्नुभयो, "बाजेसँगै हामीले वर्षौं लगाएर कमाएको नाम बदनाम हुन एक दिन पनि लाउँदैन। त्यसैले सबै जनाले राम्रोसँग व्यापार गरे त हुन्छ्यो। तर खै! कसको नियत कस्तो हुन्छ ? सबै इमान्दार कहाँ हुन्छन् र ?"

नाति विवेक भने पेडामा अन्य चिज मिसाउँदा लागत बढ्ने र त्यस्तो पेडा चाँडै खपत नभएमा गुणस्तर हास भई लगानी खेरजाने हुँदा कसैले गलत काम गर्न नसक्ने विश्वास गर्नुहुन्छ। यदि कसैले गलत काम गरेको शङ्का लागेमा सरोकारवाला निकायले अनुगमन र प्रयोगशालामा परीक्षण गरी समस्या समाधान गर्नुपर्ने तर एकाध व्यक्ति र घटना देखाएर बरमभियाको बेइज्जत नगर्न उहाँले आग्रह गर्नुभयो।

पेडाको ब्रान्ड स्थापना गरेका वैजनाथका दुई छोरा छन्। त्यसमध्ये कान्छोतर्फका एक नातिले बाजे वैद्यनाथको व्यापार सम्हालिरहनुभएको छ। रगतको सम्बन्धका हिसाबले नाति विवेक परिवार बाजेको उत्तराधिकारी भए पनि त्यो क्षेत्रका सयभन्दा बढी पसलेले 'पेडा बाजे' वैद्यनाथको व्यापारिक उत्तराधिकारीका रूपमा हेर्ने गरेका छन्। त्यसैकारण 'आफ्नो नाम, काम र ठाउँको बदनाम पो हुने हो कि' भन्ने संशयसहित स्वर्गवास हुनुभएका बाजे वैद्यनाथको त्यो संशय मेटाउने दायित्व पनि यी सबै पेडा व्यवसायीको हो।

डा. ललन प्रसाद राँनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah

MBBS (T.U.), MD Internal Medicine (NAMS, Bir Hospital Kathmandu) NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. यमेश यादव

Dr. Yamesh Yadav

MBBS (T.U), MS (Nobel Medical College, K.U.) General and Laproscopic Surgeon NMC Reg. No. : 16392

जेनरल सर्जन

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore) NMC Reg. No. : 13288

हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज NMC Reg No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क :

कृताञ्जली मेडिकल हॅल

राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

जलस्रोतको बहुउपयोगितासम्बन्धी राष्ट्रिय गुरुयोजना निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा

जनकपुरधाम, १९ भदौ (रासस) । जलस्रोतको बहुउद्देश्यीय उपयोग र व्यवस्थापनका लागि नेपाल सरकारले बनाउन थालेको एकीकृत गुरुयोजना अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

जल तथा ऊर्जा आयोग सचिवालयको नेतृत्वमा नदी बेसिन योजना, जलविद्युत्को विकास गुरुयोजना तथा रणनीतिक वातावरण सामाजिक मूल्याङ्कनसम्बन्धी योजना निर्माणको काम अन्तिम चरणमा पुगेको सचिवालयका सचिव सुशीलचन्द्र तिवारीले जानकारी दिनुभयो ।

गुरुयोजनाको मस्यौदा अन्तिमरूप दिन प्रदेशस्तरबाट राय सुझाव लिने क्रममा मंगलबार जनकपुरधाममा आयोजित अन्तर्क्रिया गोष्ठीमा सचिव तिवारीले कोरोना महामारीका कारण केही समय ढिला हुन गए पनि गुरुयोजनाको मस्यौदा तयार भई त्यसमाथि सरोकारवाला व्यक्ति र निकायबाट राय सुझाव लिने काम भइरहेको बताउनुभयो ।

“सुरुमा विश्व बैंकको सहयोगमा योजना तयार गर्ने भनिए पनि कोरोना महामारीका कारण बैंकबाट निरन्तर सहयोग पाइएन । पछि नेपाल सरकारकै करिब रु ३५ करोडको लागतमा योजना निर्माणको काम गरिएको हो”, सचिव तिवारीले भन्नुभयो, “यसमा जलस्रोत, ऊर्जा, सिँचाई, खानेपानी, नदी

पानी पठाउने ...

सप्तरीले जनाएको छ । प्रहरीका अनुसार चौधरीको आफ्नो धान खेतमा मोटरबाट पानी पठाउने क्रममा अचानक करेन्ट लागेर मृत्यु भएको हो । घटनाको खबर पाए लगत्तै इलाका प्रहरी कार्यालय रुपनीबाट गएको प्रहरी टोलीले आवश्यक प्रक्रिया पुऱ्याएर घटना सम्बन्धी थपअनुसन्धान गरिरहेको जनाएको छ ।

प्रणालीलगायतका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रका विज्ञको योगदान छ । जसले जलस्रोत क्षमता र त्यसको बहुउपयोग (खानेपानी, सिँचाई र जलविद्युत्) का सन्दर्भमा ठोस मार्गदर्शन दिनेछ । यसले सन् २०५० सम्मको सम्भाव्यता र उपयोगिताको कुरा गर्नेछ ।”

कार्यक्रममा मधेस प्रदेशका ऊर्जा, सिँचाई तथा खानेपानीमन्त्री सिंगासन सा कलवारले गुरुयोजनाले सिङ्गे देशको बारेमा एउटा खाका दिने भए पनि पानीको हाहाकार हुने अवस्थामा रहेको मधेसका समस्या समाधानमा विशेष ध्यान दिन सरोकारवालालाई आग्रह गर्नुभयो । उहाँले नदी तथा जलस्रोतको मुख्य स्रोतका रूपमा रहेको चुरे क्षेत्रको विनासले मधेस मरुभूमिमा परिणत हुने खतरा रहेकाले सरकार र विज्ञहरूले समयमै सचेत हुनुपर्ने आवश्यकता औँल्याउनुभयो ।

“विगतमा सिँचाईको समस्याका कारण कृषकले खेतीपाती गर्न पाएनन् भनेर वर्षौं वर्ष गुनासो

गरिरह्यौं । त्यसैमाथि अब नागरिकले खानेपानी नै नपाउने समस्या आउन थालेको छ । चापाकल, इनार, पोखरी सुक्न थालेका छन्, नदी हराउन थालेका छन्”, मन्त्री कलवारले भन्नुभयो, “गुरुयोजनाले समग्र नेपालको जलस्रोतको सम्भावना, समस्या र उपयोगका बारेमा त सोच्नुपर्छ नै, देशको सबैभन्दा ठूलो जनसङ्ख्याको हिस्सा बसोबास गर्ने मधेस प्रदेशले हाल सामना गरिराखेका समस्याको दीर्घकालीन सम्बोधन गर्न विशेष ध्यान दिन जरुरी छ । त्यसका लागि म आग्रह गर्दछु ।”

उहाँले चुरेको संरक्षणविना मधेस प्रदेशका बाढी, डुबान, खानेपानी र सिँचाईलगायत समस्या समाधान नहुने भन्दै त्यसलाई आधार बनाएर तत्काल आवश्यक कदम चाल्न प्रदेश सरकारले सबैसँग समन्वय र साभेदारी गर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिलगायत सरोकारवालाले नेपालमा बन्ने योजना तथा

गुरुयोजनाले ठूलाठूला आयोजना, लगानी र सम्भावनाका कुरा गर्ने तर कार्यान्वयन नहुने समस्या रहेकाले यो योजनाले तत्काल गर्न सकिने र अत्यावश्यक कार्यका सन्दर्भमा ठोस योजना अगाडि सानुपर्ने बताउनुभएको थियो ।

जवाफमा आयोगका सचिव तिवारीले अध्ययनले कुन कुन बेसिनको कुन कुन ठाउँमा कति जलस्रोत रहेको र त्यसको उपयोग कसरी गर्ने भन्ने विषयमा ठोस मार्गनिर्देश गर्ने भएकाले त्यसको लाभ तीनै तहका सरकारलाई हुने बताउनुभयो ।

उहाँले आर्थिक, सामाजिक, वातावरणीय र प्राविधिक विश्लेषण पनि समावेश गरिएकाले यस अध्ययनले खानेपानी, सिँचाई र जलविद्युत्का साथै यसको पर्यटकीय, सांस्कृतिक र सामाजिक सम्बन्धका आयाममा पनि काम गर्न सहजता प्रदान गर्ने बताउनुभयो । पानीको समन्वयात्मक उपयोग गर्ने तीनै तहका सरकारको

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

विष्णुपुरका अध्यक्ष, ...

निवारण ऐन २०५९ को दफा ३ को उपदफा १ बमोजिम बिगो, कैद र जरिवाना माग गरिएको छ । उनीहरूबाट ५ लाख बिगो र बिगो बमोजिमको कैद र जरिवाना असुल गर्न माग गरिएको छ ।

गत साउन ३१ गते सोलार बत्ति जडान कार्य सम्पन्न भएपछि अन्तिम भुक्तानी दिने क्रममा जडान कम्पनिका प्रतिनिधिसँग ५ लाख रूपैया घुस लिँदै गर्दा लेखापाल टेकनारायण र एमाआइएस अपरेटर बिरेन्द्रलाई अख्तियारको इटहरीस्थित कार्यालयको टोलीले राजविराजको एक बस बुकिङ काउन्टरबाट पक्राउ गरेको थियो ।

पक्राउ परेकाहरूबाट लिइएको बयान र

थपअनुसन्धानको क्रममा गाउँपालिका अध्यक्ष यादव समेतको संलग्नता पुष्टि भएपछि उनलाई पनि नियन्त्रणमा लिई तीनै जना विरुद्ध विशेष अदालतमा आरोपपत्र दायर गरिएको आयोगले जनाएको छ ।

यता भदौ ७ गते अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले गाउँपालिकालाई पत्राचार गर्दै आयोग ऐन २०४८ को दफा १६(४) बमोजिम विशेष अदालतबाट म्याद थप भइ थुनामा रहेका सार्वजनिक पद धारण गरेका राष्ट्रसेवक आयोग ऐन २०४८ को दफा १७ र तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९ को दफा ३३ बमोजिम स्वतः निलम्बन हुने प्रावधान अनुरूप अध्यक्ष निलम्बन भएको जानकारी गराएको थियो ।

यसअघि राजविराज नगरपालिकाका प्रमुख भिमराज यादव र शम्भुनाथ नगरपालिका प्रमुख जितेन्द्र प्रसाद गुप्ता भ्रष्टाचारको आरोपमा निलम्बित भइसकेका छन् । दुवै जना विरुद्ध अख्तियारले भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९ को दफा ३ को उपदफा १ को कसुरमा कैद र जरिवानासहित विशेष अदालतमा आरोप पत्र दायर गरेपछि उनीहरू निलम्बित भएका हुन् ।

राजविराज नगरपालिकाका प्रमुख यादवको हकमा भने केही दिन अघि मात्र विशेष अदालतले २ लाख ६४ हजार ४ सय ४ जरिवाना तोकिसकेका छन् । शम्भुनाथ नगरपालिकाका मेयर गुप्ताको मुद्दा भने सुनवाईकै क्रममा रहेको छ ।

विश्व समाचार

अमेरिकी प्रथम महिला पुनःकोरोना सङ्क्रमित

वासिङ्टन, १९ भदौ (रासस/एपी) ।

अमेरिकी प्रथम महिला जिल बाइडेन पुनःकोविड-१९ बाट सङ्क्रमित हुनुभएको छ । नियमित स्वास्थ्य परीक्षणका क्रममा सोमबार उहाँ कोरोनाबाट सङ्क्रमित भएको पुष्टि भएको हो । राष्ट्रपति जो बाइडेनको प्रयोगशाला परीक्षण प्रतिवेदन भने नकारात्मक आएको राष्ट्रपतिको कार्यालयले जनाएको छ ।

बहतर वर्षीया प्रथम महिलालाई कोरोनाका सामान्य लक्षणमात्र देखिएको जनाउँदै राष्ट्रपतिको कार्यालयले उहाँडेलोवेयरको रेहोबोथ समुद्री किनारको घरमा बस्नुहुनेछ । एक वर्ष अघि पनि प्रथम महिला बाइडेनलाई कोभिड सङ्क्रमण भएको थियो । कोभिड परीक्षणलाई नियमितरूपमा जारी राख्ने र लक्षणहरूको निगरानी गरिने राष्ट्रपतिको कार्यालयले बताएको छ ।

पछिल्ला केही साता यता संयुक्त राज्य अमेरिकामा कोरोना सङ्क्रमण बढेको छ भने विरामीको अस्पताल भर्नादरमा पनि वृद्धि भएको छ ।

यसैबीच एनबिसी न्युजले स्वास्थ्य अधिकारीहरूलाई उद्धृत गर्दै देशमा फेरि कोभिडको अर्को लहर आएको सङ्केत गरेको छ । बितेका दुई सातामा औसत दैनिक १० हजार पाँच जना सङ्क्रमित अस्पताल आएका तथा एक हजार तीन सय ९७ जनालाई सघन उपचार कक्षमा राखेर उपचार गर्नुपरेको छ ।

कोभिड-१९ बाट दैनिकरूपमा पाँच सय सात जना बालबालिका पनि पीडित भइरहेका छन् । अमेरिकी अधिकारीहरूले कोरोनाविरुद्धको खोप लगाउन सर्वसाधारणमा आग्रह पनि गरेका छन् ।

ग्रेटवाल भत्काउने दुई जना समातिए

वेइजिङ, १९ भदौ (रासस/एनआई) ।

चीनको विशाल पर्खाल अर्थात् ग्रेटवाल भत्काएको अभियोगमा दुई जनालाई पक्राउ गरिएको छ । उत्तरी शान्ख्सी प्रान्तमा उत्खनन यन्त्र प्रयोग गरी ग्रेटवाल को एक भागमा क्षति पुऱ्याएको आरोपमा उनीहरूलाई पक्राउ गरिएको केवल न्युज नेटवर्क (सिएनएन)ले जनाएका छन् ।

राज्य सञ्चालित प्रसारण संस्था चाइना सेन्ट्रल टेलिभिजन (सिसिटीभी)लाई उद्धृत गर्दै सिएनएनले जनाएअनुसार याङ्कियानहे टाउनशिपमा पर्खालमा ठूलो खाडल खनिएको युयु काउन्टीका अधिकारीहरूले अगस्ट २४ मा जानकारी प्राप्त भएको बताएका छन् । सुरक्षा अधिकारीहरूले अनुसन्धान जारी राखेका छन् ।

बत्तीसौं ग्रेट वाल खण्डका कारण पर्खाल पारी जान लामो बाटो हिँड्नुपर्ने भएपछि एक जना ३८ वर्षीय पुरुष र ५५ वर्षीया महिलाले उत्खनन यन्त्र प्रयोग गरी पर्खाल भत्काएर छोटो बाटो (सर्टकट) बनाएको प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुलेको अधिकारीहरूले बताएका छन् । यो घटनाबाट राष्ट्रिय अखण्डता र सुरक्षामा खलल पुगेको उनीहरूले बताएका छन् ।

बत्तीसौं ग्रेट वाल खण्ड मिड काल (१३६८-१६४४) बाट बाँकी रहेका केही पूर्ण पर्खाल र वाच टावरहरू मध्ये एक हो । यसलाई प्रान्तीय सांस्कृतिक अवशेष स्मारकका रूपमा सूचीकृत गरिएको छ । सन् १९८७ मा चीनको यो विशाल पर्खाललाई संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय शैक्षिक तथा वैज्ञानिक सङ्गठन (युनेस्को)ले विश्व सम्पदास्थलका रूपमा घोषणा गरेको हो ।

चिनियाँ नक्साले छिमेकी असन्तुष्ट

हङकङ, १९ भदौ (रासस/एनआई) ।

चीनले हालै सार्वजनिक गरेको नक्साबाट उसका छिमेकीहरू असन्तुष्ट भएका छन् । चीनको प्राकृतिक संसाधन मन्त्रालयले प्रकाशन गरेको मानक नक्साको नयाँ संस्करणले उनीहरू असन्तुष्ट भएका हुन् ।

नयाँ नक्साबाट दक्षिणपूर्वी एशियाली राष्ट्रहरूको सङ्गठन (आसियान) का पाँच सदस्य राष्ट्र मलेसिया, फिलिपिन्स, इन्डोनेसिया, भियतनाम र बुनाईले असन्तुष्टि जनाएका छन् । यी पाँच दक्षिणपूर्वी एसियाली देश दक्षिण चीन सागरमा चीनको अत्यधिक क्षेत्रीय दावीलाई लिएर विवादमा छन् ।

नक्सासम्बन्धी समस्या हुन नदिन नयाँ नक्सा जारी गरिएको वेइजिङले स्पष्ट पारेको छ तर पाँचवटै देशले सार्वजनिक वक्तव्य जारी गरेर चीनको आलोचना गरेका छन् । इण्डोनेशियाको राजधानी जकार्तामा जारी आसियान शिखर बैठकमा पनि चीनको आलोचना भएको छ । गत साता दक्षिण अफ्रिकाको जोहानेसबर्गमा भएको ब्राजिल, रुस, भारत, चीन र दक्षिण अफ्रिका सम्मिलित ब्रिक्स शिखर सम्मेलनमा चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङले ‘आधिपत्यवाद चीनको डीएनएमा छैन’ भने पनि नयाँ नक्साबाट उक्त भनाइको खण्डन भएको आसियान नेताहरूले बताएका छन् ।

“फिलिपिन्सले चीनको मानक नक्साको २०२३ संस्करणलाई अस्वीकार गर्दछ ... फिलिपिन्सका विशेषताहरू र सामुद्रिक क्षेत्रहरूमा चीनको कथित सार्वभौमसत्ता र क्षेत्राधिकारलाई वैधानिक बनाउने यो पछिल्लो प्रयासको अन्तर्राष्ट्रिय कानून, विशेष गरी सन् १९८२ को संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महासन्धिअन्तर्गत कुनै आधार छैन,” मनिलाले एक वक्तव्यमा भनेको छ ।

विभिन्न विपद्को समयमा सतर्क रहौं

चट्याङको समयमा

- विजुली चम्केको बेला सतर्क रहने ।
- विद्युतीय तरंग टिप्न सक्ने फलाम, चिसो वस्तु नछुने ।
- विजुली चम्केको केही समयसम्म पानी परेको क्षेत्रमा ननिस्कने ।
- सकेसम्म घरभित्रै भ्रयालढोका बन्द गरेर सुख्खा ठाउँमा बस्ने ।
- खुला ठाउँमा भए कुनै घर अथवा भवनमा छिर्ने ।
- सकभर अग्लो स्थानमा बस्ने ।
- धातुको ह्याण्डल, चेन भएका ब्याग वा अन्य सामान प्रयोग नगर्ने ।

भुकम्पको समयमा

- भुकम्प आएको बेला सतर्क रहने ।
- घरबाहिरको सुरक्षित स्थानमा पुग्न नभ्याइने हुनसक्छ । तुरुन्तै खाट, टेबुल, ढोकामुनी तथा घरभित्रकै अन्य सुरक्षित स्थानमा बस्ने ।
- अग्ला र कमजोर घर विजुलीका खम्बा, ट्रान्सफर्मर, रुख तथा अन्य संरचनाहरू ढल्न सक्ने हुँदा त्यसबाट बच्ने ।
- भुईँचालो थामिए पनि फेरि दोहरीन सक्ने हुँदा परिवारका सदस्य, मुल्यवान वस्तु संकटकालिन भोला आदी लिएर सुरक्षित स्थानमा निस्कने र उद्धार कार्यमा जुट्ने ।
- उपचारको व्यवस्था तत्कालिन राहत तथा उद्धार कार्यमा थप सहयोगका लागि भुईँचालोबाट क्षतिको सम्बन्धीत निकायमा तुरुन्त खबर गर्ने ।

आगलागीको समयमा

- आगलागीको बेला सतर्क रहने ।
- आगलागी नियन्त्रणको लागि घर बनाउँदा, विद्युतीय वायरिङ गर्दा, भान्सा बनाउँदा, ग्यास, सलाई लाइटर चलाउँदा, चुरोट तान्दा, धुपबत्ति बाल्दा ध्यान पुऱ्याउने ।
- आगलागी नियन्त्रणको लागि चाहिने अग्निसमय Fire Extinguisher लगायतका आवश्यक संसाधनहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- भवन वा अन्य भौतिक संरचना निर्माणमा उपयुक्त स्थलगत योजना तयार गरी गुणस्तरीय निर्माण सामाग्रीको प्रयोग गर्ने ।
- आगलागीका सम्भावित क्षेत्रमा क्षति न्युनिकरण गर्नको लागि जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन गरी सामाजिक जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

आकस्मिक सम्पर्क नम्बर : जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र सप्तरी -०३१५३३७६२

जनहीतका लागि जारि सन्देश : राजविराज दैनिक

विवाह र जन्मदर्ता नबनाएपछि दुई नाबालकसहित पलियाको विचल्ली घर जग्गा बेचेर श्रीमान् फरार

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १९ भदौ ।

राजविराज वडा नं. २ राजदेवी चौककी २५ वर्षिया पलिया खानुन दुई नाबालक सन्तानसहित घर निकालामा परेकी छिन् । विवाह भएको पाँच वर्ष बितिसक्दा पनि उनको श्रीमानले विवाह दर्ता र सन्तान जन्मेपछि जन्मदर्ता नबनाएर घर निकाला गरेपछि उनी विचल्लीमा परेकी हुन् ।

यी दुई वटा मागका कारण वर्षौदेखि श्रीमान, सासु र ससुराबाट हिंसा सहन समेत उनी बाध्य भएकी छिन् । सप्तरीको कंचनरुप नगरपालिका २ महादेवपट्टी माईत भएकी पलियाको ५ वर्ष अघि राजविराज २ निवासी आशिकसँग विवाह भएको थियो ।

दुई नाबालक सन्तानसहित न्यायका लागी पहल गरिदिन अधिकारकर्मी र संचारकर्मी गुहान मंगलवार राजविराज आइपुगेकी पलियाले विवाह दर्ता र सन्तान जन्मेपछि जन्म दर्ता गराई दिन पटक/पटक आग्रह गर्दा हिंसामा मात्र होइन, घर निकालामै परेकी बताइन् ।

उनले भनिन्, "विवाह भएपछि सुरुका दुई वर्षसम्म श्रीमान आशिक, सासु नाजमिन, ससुरा अकबर र घर परिवारका अन्य सबैले राम्रै व्यवहार गरे तर, विवाह दर्ता र जन्म दर्ता बनाइदिन श्रीमानलाई ताकेदा गर्दा घर जग्गा नै बेचेर सिरहाको लहानमा गई वसेको र त्यहीबाट फोन गरेर "तलाक" नै दिए ।" अहिले दुबै छोरालाई विद्यालय भर्ना गराउन जन्मदर्ता चाहिनाले आफूसँग नभएकाले विद्यालय भर्ना गराउन समेत नसकिएको उनले सुनाइन् । राजविराजमा भएको सबै घर जग्गा बेचिखन गरेर दुई महिना अघि श्रीमान, सासु र ससुरा सिरहाको लहान बजारमा कपडा सिलाई गर्ने टेलर्स खोलेर वसेका थाहा पाएको पलियाले बताएकी छिन् ।

राजविराज वडा नं. २ राजदेवी चौककी २५ वर्षिया पलिया खानुन दुई नाबालक सन्तानका साथमा । माथी उनका पति आशिक ।

तस्बिर : राजविराज दैनिक

एक कठ्ठा जग्गामा बनेको दुई तल्ले पक्की घर १ करोड १० लाखमा विक्री गरे पनि २ नाबालक सन्तान र आफ्नो भरण पोषणमा लागी १ रुपैया पनि खर्च नदिएको उनले बताइन् । यस बारे प्रहरी प्रशासनमा जानकारी गराउँदा समेत खासै पहल नभएको र खोज तलाश भइरहेको भन्ने जवाफ र आश्वासन मात्र पाउने गरेको उनको गुनासो छ ।

हाल उनी माइतको शरणमा छिन् । पलियाकी आमा हसेमुनले छोरीलाई सधै कूटपिट गरेर घरबाट निकाल्ने गरेपछि समाजमा कयौं पटक न्यायका लागी याचना गर्दा जवाई आशिकले विवाह र जन्मदर्ता बनाई दिने कबोल गरेपनि त्यो बाचा पुरा न गरेको सुनाइन् । उल्टै

छोरीलाई घर निकाला नै गरेपछि आफुहरु अदालतको शरणमा पुगेको उनको भनाई छ ।

२०७९ साल भाद्र ७ गते सप्तरी जिल्ला अदालतका न्यायाधिश डा.राजेन्द्र कुमार आर्चायको इजलाशले पलियामाथी घरेलु हिंसा भएको ठहर गर्दै अन्तरिम संरक्षणात्मक आदेश जारी गरेको थियो । आदेशमा पीडित महिलालाई शान्त र निर्भय वातावरणमा घरमा बस्न, खान लाउन दिनु तथा दाईजो माग्ने र कूटपिट लगायतका यातना दिने काम नगर्नु भनि उल्लेख थियो । तर आरोपितहरुले गृह प्रवेश गर्न दिएपनि थप दाईजो माग्ने, विवाह र जन्म दर्ता बनाई दिन आलटाल गर्ने तथा यातना दिने क्रम अझ

डा कमलराज जोशीले देशमा उपलब्ध जलस्रोतको बेसिनस्तरमा समन्वयात्मक रुपमा व्यवस्थापन तथा उपयोग गरी अधिकतम लाभ

लिने उद्देश्यले योजना मस्यौदा तयार भएको र सबै प्रदेशबाट राय सुझाव लिई थप प्रभावकारी बनाउने लक्ष्य रहेको जानकारी दिनुभयो ।

बढाएको पलियाले सुनाइन् ।

विवाहमा ४ लाख दाईजो लिएका आशिक परिवारले पछिल्लो समय माइतबाट थप ३ लाख रुपैया तथा सोफासेट र सुनको औंठी लिएर आउन दवाब र सोही निहुँमा घर निकाला गरिदिएको पीडित पलियाको कथन छ ।

पलियाको तर्फबाट निःशुल्क कानूनी सहायता तथा बहस पैरवी गर्दै आएकी प्रदेश सभा सदस्य समेत रहेकी अधिवक्ता किरण साहले घरेलु हिंसा मुद्दामा जिल्ला अदालत सप्तरीबाट संरक्षणात्मक आदेश भई गृह प्रवेश समेत गराई सकेकी पलियालाई पुनः यातना दिँदै घर निकाला गर्नु घोर अपराध मात्र नभई अदालतको आदेशको अवज्ञा भएको बताएकी छिन् ।

त्यतिबेला पनि पलियालाई घर प्रवेश गराउन परिवारले अवरोधको प्रयास गरेका थिए, उनले भनिन् "तर जनप्रतिनीधी, संचारकर्मी, स्थानीय र प्रहरीको सहयोगमा गृह प्रवेश गराइएको थियो ।"

तीन महिनाको माग धान्ने खाद्यान्न मौज्जात

काठमाडौं, १९ भदौ (रासस) ।

सरकारले तीन महिनाको माग धान्ने खाद्यान्नको मौज्जात रहेको जनाएको छ । प्रतिनिधिसभा, उद्योग तथा वाणिज्य र श्रम तथा उपभोक्ता हित समितिको मंगलबारको बैठकमा उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका सचिव मधुकुमार मरासिनीले सरकारसँग कूल एक लाख ७० हजार आठ सय दुई क्विन्टल खाद्यान्न मौज्जात रहेको जानकारी दिनुभयो ।

"खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड र निजी क्षेत्रसँग भएको मौज्जात खाद्यान्नले तीन महिनाको माग धान्न सक्छ, नयाँ धान खरिद गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढिसकेको छ", उहाँले भन्नुभयो, "भारतबाट १० लाख मेट्रिक टन धान, एक लाख मेट्रिक टन चामल र ५० क्विन्टल चिनीको आयात खुला गरिदिन आग्रह गरेका छौं, छिट्टै नै ती खाद्यवस्तुको आपूर्तिको व्यवस्था मिल्नेछ ।"

आगामी दिनमा खाद्यान्नको अभाव नहोस् भनेर मन्त्रालयले नयाँ

हेल्लो सरकारको २४सै घण्टे सेवापछि गुनासो बढ्दो क्रममा

काठमाडौं, १९ भदौ (रासस) ।

हेल्लो सरकारको २४ घण्टे सेवा सुरुआतपछि कार्यान्वयन प्रक्रियालाई तीव्रता दिएसँगै गुनासा बढ्न थालेको छ ।

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले उद्घाटन गर्नुभएको बिगु गाउँपालिका दोलखाको गुनासो सम्बोधन गरी आइतबार शुभारम्भ भएको २४ घण्टे सेवाअन्तर्गत सोमबार ओखलढुङ्गा मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका-८ की देवीमाया दर्जीले शिक्षण अस्पतालमा 'बेड' नपाएको गुनासो गर्नुभएको थियो । गुनासोपछि तत्कालै शिक्षण अस्पतालसँग समन्वय गरी बेडको प्रबन्ध गरिएको प्रधानमन्त्री दाहालको सचिवालयले जानकारी दिएको छ ।

सचिवालयका अनुसार उक्त सेवापश्चात फोनमार्फत गुनासो टिपाउने सङ्ख्या अधिक रहेको तथा आम नागरिकको चासो र विश्वास बढेको देखिएको छ ।

नागरिकले १९११ मा फोन उठ्छ कि उठ्दैन भनी जाँच गर्ने गरेको, नयाँ सुरुआतको लागि

शुभकामना दिनका लागि फोन गर्ने गरेको पनि पाइएको छ । आर्थिक सहायताका लागि, विकास निर्माणका लागि, बजेट व्यवस्थापनका लागि, अनियमितता, विकास निर्माणकार्यमा भएको ढिलाइलगायतका विषयमा पनि नागरिकका गुनासो बढेको जानकारी गराइएको छ ।

यस्तै सहकारी ठगी, अनलाइन ठगीका विषय दैनिकरूपमा बढ्दो क्रममा रहेको, सामान्य सुझाव तथा सोधपूछका विषयका सम्बन्धमा पनि गुनासा आएकाले त्यसको सम्बोधन तत्काल टेलिफोनमार्फत गरिएको प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद् कार्यालयले जनाएको छ ।

यस्तै प्यान लिन के गर्नुपर्छ ? नागरिकताको विवरण कसरी सच्चाउन मिल्छ ? जस्ता जानकारी पनि माग हुने गरेको पाइएको छ । फेसबुक, ट्वीटरलगायत सामाजिक सञ्जालमा समेत गुनासोकर्ताबाट उल्लेख्य गुनासो आएको प्रधानमन्त्री दाहालको सचिवालयले जनाएको छ ।

धान खरिद गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाएको जानकारी दिँदै सचिव मरासिनीले खाद्य सङ्कट टार्न हिमाली क्षेत्रमा उत्पादन भएका खाद्यान्नको बजारीकरणको व्यवस्था गरिएको बताउनुभयो । "रैथानेमा गर्व गरौं" कार्यक्रमअन्तर्गत खाद्य व्यापार कम्पनीले कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशका तीन जिल्लाका सात स्थानीय तहसँग रैथाने वाली खरिदको सम्झौता गरिएको छ", उहाँले भन्नुभयो ।

अहिले कम्पनीले हुम्लाको सर्केगाड, अदानचुली र सिमकोट गाउँपालिकाबाट एक हजार दुई सय ६३ किलो कागुनो, दुई हजार दुई सय २३ किलो चिनो, एक हजार नौ सय पाँच किलो फापर र एक हजार ८८ किलो सिमी खरिद गरी विक्री गरिरहेको छ । सचिव मरासिनीले यही भदौ ४ गते काठमाडौंबाट केरुङ हुँदै हुम्लाको यलवाड विक्री केन्द्र र सिमकोटका लागि चार हजार क्विन्टल चामल हुवानी भएको जानकारी दिनुभयो । कम्पनीका अनुसार सुगम

जिल्लामा ४४ हजार ६८२ क्विन्टल र दुर्गम जिल्लामा १४ हजार चार सय ८२ क्विन्टल चालम मौज्जात छ । बोलपत्रका माध्यमबाट ७२ हजार छ सय ८४ क्विन्टल चामल प्राप्त भइरहेको छ । कम्पनीसँग एक लाख ३१ हजार आठ सय ४९ किलो चामल मौज्जात छ । चार हजार छ सय ३२ क्विन्टल धान मौज्जात रहेको तथा भारतबाट आयात कोटाअन्तर्गत ३४ हजार तीन सय २० क्विन्टल गहुँ आयात भएको कम्पनीले जनाएको छ ।

यस्तै डिजेल आठ दिन, पेट्रोल पाँच दिन, हवाई इन्धन १५ दिन र खाना पकाउने एलपी ग्यास १५ दिनको माग धान्ने गरी मौज्जात रहेको सचिव मरासिनीले जानकारी दिनुभयो । साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेसनसँग एक लाख ३९ हजार सात सय ९१ मेट्रिक टन आयोडिनयुक्त नुन र पाँच सय मेट्रिक टन चिनी मौज्जात रहेको उहाँको भनाइ छ । आयोडिनयुक्त नुनको मौज्जात परिमाणले नौ महिनाको माग धान्ने अनुमान गरिएको छ ।

बाढी/पहिरोबाट सतर्क रहौं ।

- गाउँघरका माथिल्लो भागमा कुलो बनाई पानीको उचित निकास दिऔं
- जमिन चिरा परेको देखिएकामा पानी नछिर्ने गरी टालौं ।
- घरभित्र वा वरिपरिको जमिन चिरा परेको भए सुरक्षित स्थानमा बसौं ।
- नदी वा खोलामा बाढी आएमा तल्लो भागमा बस्ने जनसमुदायलाई सूचना दिऔं ।
- भुकम्पले चिरा पारेको छ भने त्यस्तो स्थानलाई टालौं र सजगता अपनाऔं ।
- भौगोलिक अवस्था बिचार गरेर मात्र बाटो, कुलो वा नहर जस्ता संरचना बनाऔं । भु-क्षयबाट बचौं र बचाऔं ।

जनहीतका लागि : राजविराज दैनिक

डा. कालीप्रसाद यादव

MBBS, MD Internal Medicine (NAMS Bir Hospital, Kathmandu) NMC NO. 13203

कन्सल्टेन्ट फिजिसियन

मधुमेह (चिनी रोग), प्रेशर, मुटु रोग, दम तथा श्वासप्रश्वास, कलेजो, मृगौला, छाती, पेट, थाईराईड तथा नशा रोग हाल कार्यरत : गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल, राजविराज

डा. रिपला आचार्य

MBBS, MD (BPKIHS) NMC NO. 19992

छाला, यौन तथा कुष्ठरोग विशेषज्ञ

डण्डीफोर, कपाल भर्ने, एलर्जीदाद, हुसीदाद, चायापोतो तथा दागहरु, सेतोदुबी

यहाँ हरेक किसिमका छाला, नङ्ग, कपाल, ओठ, मुख तथा यौन अंगमा भएका समस्याको सफल उपचार गरिन्छ ।

सम्पर्क स्थान : जय श्री कृष्ण फार्मसी हनुमाननगर रोड, राजविराज, ९८१९७२१५२६, ९८१७७८१९८७